

دیشکی های جغرافیایی و زمین شناسی

هرسین

www.ketab.ir

مؤلف: دکتر محمد اقبال چهری

ویراستار: محمد حسن حیدری

سرشناسه: چهری، محمد اقبال، ۱۳۵۷ -
 عنوان و نام پدیدآور: ویژگی‌های زمین‌شناسی و جغرافیایی هرسین / محمد اقبال چهری؛
 ویراستار: محمد حسن حیدری.
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات تانسو، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۱۰۲ص: مصور، نقشه.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۶۰۹-۸-۴
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۹۷ - ۱۰۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: هرسین
 موضوع: Harsin (Iran)
 رده بندی کنگره: DSR ۲۱۲۷/۵چ ۹ ۱۳۹۷
 رده بندی دیویی: ۴۴۲.۱۵۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۲۶۲

انتشارات تانسو

ناشر: تانسو
 عنوان کتاب: ویژگی‌های جغرافیایی و زمین‌شناسی هرسین
 مؤلف: دکتر محمد اقبال چهری
 ویراستار: محمد حسن حیدری
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۶۰۹-۸-۴
 قطع کتاب: وزیری
 نوبت و سال چاپ: اول- ۱۳۹۷
 شمارگان: ۱۰۰۰
 طراح جلد: اسماعیل سلیمی
 چاپ و صحافی: گوتنبرگ
 قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، خیابان پیروزی، خیابان پیچک جنوبی (پایین تقاطع صفای شرقی)، پلاک ۱۶۸، طبقه همکف

تلفن: ۰۲۱-۳۳۷۸۹۹۳۲

کلیه حقوق این اثر برای مؤلف محفوظ است و هرگونه کپی‌برداری از مطالب بدون اجازه مؤلف ممنوع می‌باشد.

پیشگفتار

انسان از دیر باز در هر جایی که امکان بالقوه‌ای برای سکونت وجود داشته است، از آن برای سکونت و زندگی بهره گرفته است. یکی از این مناطق مهم سکونتی در فلات ایران، دشت‌های میان‌کوهی زاگرس بوده است. استان کرمانشاه واقع در کوه‌های زاگرس مرکزی، از نظر مطالعات جغرافیایی و زمین‌شناسی همواره از اهمیت زیادی برخوردار بوده است. در این میان، شهرستان هرسین کرمانشاه واقع در حد فاصل بین دو استان مهم تاریخی- فرهنگی کرمانشاه و لرستان، به سبب داشتن شرایط مساعد طبیعی و بهره‌مندی از سفره‌های آب زیرزمینی غنی و متنوع، و همچنین وجود سه رودخانه مهم در اواصل کوه‌هایی با پوشش گیاهی فراوان، در ادوار مختلف برای شکل گرفتن فعالیت‌های گسترده انسانی از رنجی، ستازی برخوردار بوده است. در این شهرستان وجود شرایط مناسب اقلیمی و زیست محیطی، منابع آب شیرین، پوشش گیاهی غنی و خاک حاصلخیز، به ویژه در دشت‌ها و دره‌های میان‌نوعی، زمینه را برای ایجاد استقرارهای پیش از تاریخی و تاریخی تا زمان حال فراهم آورده است. مطالب کتاب حاضر در سه بخش شامل موارد زیر تهیه شده است:

فصل اول کتاب به شناخت و بررسی اجماع جغرافیایی منطقه می‌پردازد که این امر با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، مشاهدات میدانی و تهیه نقشه جغرافیایی با مقیاس ۱/۲۵۰۰۰ از سازمان جغرافیایی و نقشه‌برداری کشور صورت گرفته است. در بخش اول این فصل، تمامی عوارض و پدیده‌های جغرافیای طبیعی شامل موقعیت جغرافیایی منطقه، رود و وسعت، دشت‌ها، کوه‌ها، دره‌ها، منابع آبی سطحی و زیر زمینی، ویژگی‌های آب و هوایی (اقلیمی)، مانند بارش، دما، باد، اقلیم باستانی، پوشش گیاهی (مثل مراتع و اراضی جنگلی، زراعت و باغات)، گونه‌های جانوری، دامپروری و انواع خاک‌های منطقه مورد بحث قرار می‌گیرد.

بخش دوم فصل اول شامل جغرافیای انسانی است که در آن مباحثی چون تقسیمات اداری و سیاسی، جمعیت و زبان مطرح و مورد بررسی تفصیلی قرار می‌گیرد.

بخش سوم فصل نخست شامل جغرافیای تاریخی است که در آن علاوه بر ذکر وجه تسمیه هرسین، به متون تاریخی و منابعی پرداخته می‌شود که درباره منطقه سخن به میان آورده‌اند. در پایان این فصل نیز تصاویری از نقشه ناهمواری‌ها، نقشه منابع آبی، نقشه آب و هوایی، منابع رطوبتی و مسیر سامانه‌ها، و ... ارائه می‌شود.

فصل دوم کتاب به شناخت و بررسی اوضاع زمین‌شناسی و زمین‌ریخت‌شناسی منطقه می‌پردازد که این امر با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، مشاهدات میدانی و تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی با مقیاس ۱:۱۰۰۰۰۰ از سازمان نقشه‌برداری کشور صورت گرفته است.

در بخش نخست این فصل به ذکر کلیاتی راجع به زمین‌شناسی منطقه پرداخته می‌شود که خود شامل رخدادهای زمین‌ساختی زاگرس مرتفع و چینه‌شناسی منطقه است.

در بخش چینه‌شناسی منطقه، سن واحدهای زمین‌شناسی منطقه به تفکیک توضیح داده شده، و واحدهای زمین‌شناسی نظیر رادیولاریت‌های کرمانشاه، آهک‌های بیستون، افیولیت‌های صحنه-هرسین، پوشش تریاسی، سفره‌های روانده کرتاسه، و رسوبات دوران چهارم (کوارترنری) به تفصیل مورد بحث قرار می‌گیرد.

بخش سوم از این فصل مربوط به زمین‌شناسی ساختمانی است که در آن علاوه بر ذکر ویژگی‌های ساختمانی و ریخت‌شناسی، گسل‌های موجود در منطقه به تفکیک توضیح داده می‌شوند.

بخش چهارم این فصل مربوط به زمین‌شناسی اقتصادی و پتانسیل‌های مواد معدنی و معادن کانسار است. در بخش پنجم نیز به وضعیت لرزه‌خیزی استان کرمانشاه همراه با نقشه خطوط هم‌لرزه استان پرداخته می‌شود.

قسمت دوم این فصل به بررسی اوضاع زمین‌ریخت‌شناسی منطقه می‌پردازد که به دو بخش منطقه بیستون و دره‌های میان‌کوهی جنوب آن و منتهی به شهر هرکین قابل تقسیم‌بندی است. در نهایت بررسی اوضاع زمین‌ریخت‌شناسی غارها و پناهگاه‌های صخره‌ای قسمت پایانی این فصل را به خود اختصاص می‌دهد.

مؤلف کتاب حاضر امیدوار است که این اثر بتواند علاوه بر پاسخگویی به نیازهای علاقمندان به مطالعه و آشنایی با شهرستان هرسین، به عنوان منبعی علمی و موثق، نیازهای علمی و تاریخی محققین رشته‌های جغرافیا، زمین‌شناسی و باستان‌شناسی را به شکل مطلوب برآورده سازد.

محمد اقبال چهری

فهرست مطالب

۲.....	پیشگفتار
۷.....	فصل اول: اوضاع جغرافیایی منطقه
۸.....	جغرافیا، طبیعی
۵۳.....	جغرافیا، انسانی
۵۶.....	جغرافیای تاریخی
۶۹.....	فصل دوم: اوضاع زمین شناسی و زمین ریخت شناسی منطقه
۷۰.....	زمین شناسی منطقه
۷۱.....	رخدادهای زمین ساختی زاگرس
۷۲.....	چینه شناسی منطقه
۸۰.....	زمین شناسی ساختمانی
۸۲.....	زمین شناسی اقتصادی
۸۳.....	وضعیت لرزه خیزی استان کرمانشاه
۸۳.....	زمین ریخت شناسی منطقه
۸۴.....	دشت های منطقه
۸۷.....	زمین ریخت شناسی کوه بیستون
۹۰.....	زمین ریخت شناسی غارها و پناهگاه های صخره ای
۹۷.....	فهرست منابع